

Kan vi nytte bærekraftsindikator for valg av framtidige potetsorter?

- et forprosjekt

Norsk Landbruksrådgiving SA

Borghild Glorvigen
Fagkoordinator potet

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Gir stor mengde mat/daa

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Gir stor mengde mat/daa

Kan være selvforsynt med potet

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Gir stor mengde mat/daa

Kan være selvforsynt med potet

Ulike bruksområder har spesifikke krav til kvalitet i ferdigvaren

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Gir stor mengde mat/daa

Kan være selvforsynt med potet

Ulike bruksområder har spesifikke krav til kvalitet i ferdigvaren

Framtidige potetsorter må være økonomisk bærekraftig. Må unngå høy grad av utsortering og dårlig økonomi for bonden og samfunnet

Bakgrunn

Bærekraftig, mest klimasmart

Gir stor mengde mat/daa

Kan være selvforsynt med potet

Ulike bruksområder har spesifikke krav til kvalitet i ferdigvaren

Framtidige potetsorter må være økonomisk bærekraftig. Må unngå høy grad av utsortering og dårlig økonomi for bonden og samfunnet

Bærekraft bør i større grad inn som kriterium i valg av nye sorter i alle ledd

Hva kan vi oppnå?

Riktig bruk av et slik verktøy vil bidra til:

1. Bedre ressursutnyttelse
 - I. Redusert matsvinn og
 - II. Økt økonomisk bærekraft for samfunnet og produsentene
2. Redusert klima- og miljøavtrykk i produksjon og i omsetning
3. Forbruket av norsk potet kan øke, noe som igjen kan påvirke matsikkerhet og folkehelse positivt

Mål: å utarbeide et grunnlag for å ta i bruk bærekraftsindikatorer ved valg av framtidige potetsorter

Hva skal vi gjøre?

1

Samle inn og systematisere eksisterende kunnskap

2

Se på holdninger hos unge forbrukere til bærekraft i potetproduksjonen

3

Gi anbefalinger om valg av indikatorer

4

Anbefale veien videre

Hva gjør en potet bærekraftig?

Effektiv vekst

- Roteffektiv
- Dekker godt
- Næringseff.
- Kort veksttid
- Moden

Robust

- Tørkesterk
- Tåler regn
- Tåler temp.
- Sjukdoms-resistens

Salgbar avling

- Størrelse
- Knollkvalitet
- Kvalitet for ulike formål

Matsvinn

- Utsortering
- Glykoalkaloid
- Akrylamid
- «Grønning»
- Skrellesvinn

Forbruker

- Kvalitet
- Form
- Farge
- Størrelse
- Smak
- Tørrstoff

Økonomi

- Avling
- Utsortering
- Lagerevne
- Etterspørsel

Er det mulig å forene dette i en indikator?

Hvordan måle bærekraft i potet?

Effektiv vekst

- Roteffektiv
- Dekker godt
- Næringseff.
- Kort veksttid
- Moden

- Skala 1-9
- Skala 1-9
- Skala 1-9
- Gr. 1-4
- Døgn⁰
- Skala 1-9

Hvordan måle bærekraft i potet?

Effektiv vekst

- Skala 1-9
- Skala 1-9
- Skala 1-9
- Gr. 1-4
- Døgn⁰
- 1-100

Robust

- Må utvikle
- Må utvikle
- Må utvikle
- Skala 1-9

Salgbar avling

- Kg
- mm
- f.e. 0-80

Matsvinn

- Kg
- mg/100 g
- ppm
- %
- Kg

Forbruker

- Skala 1-9
- Skala
- Gul Rød
- mm
- Spesialist
- %

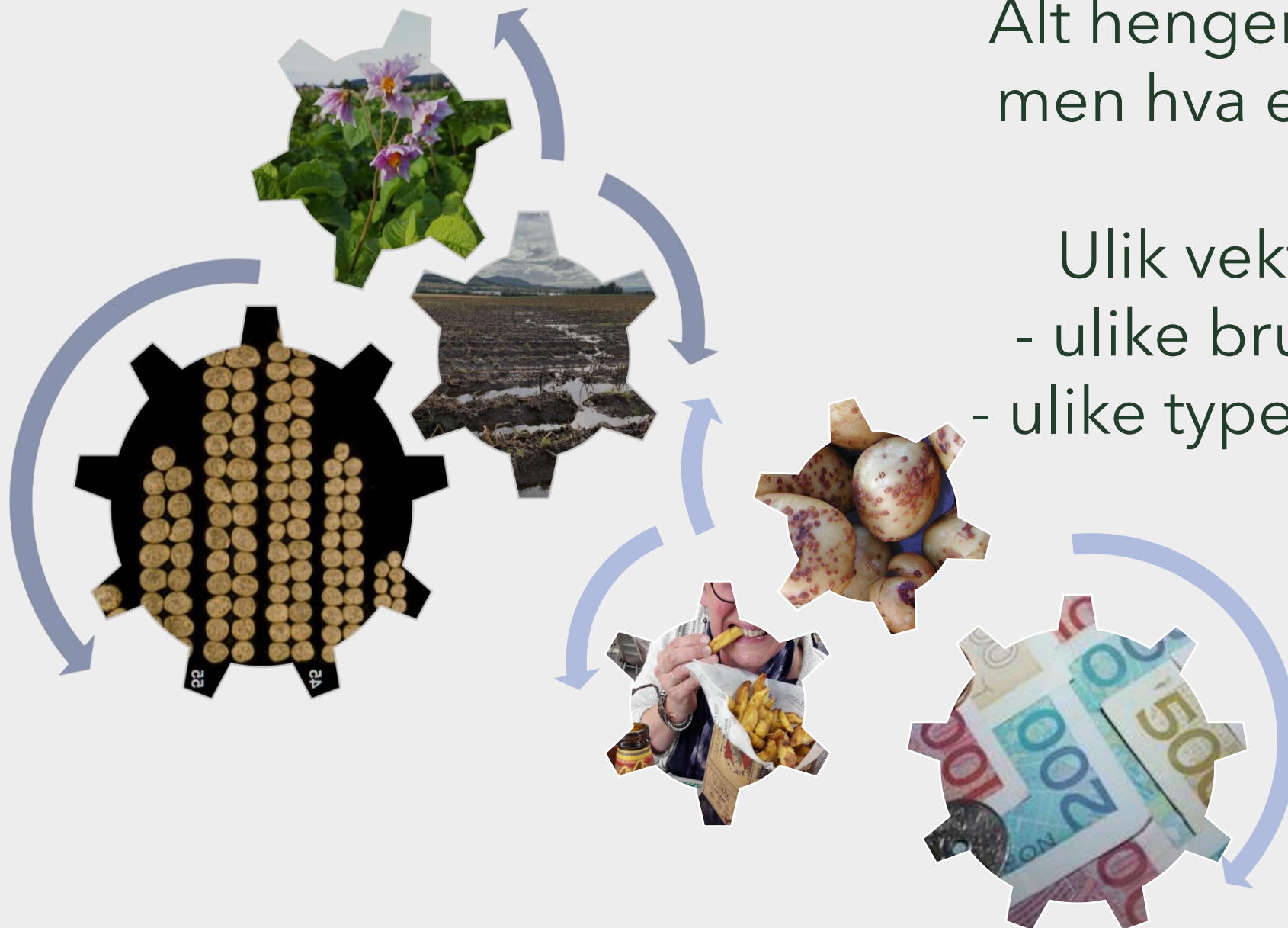
Økonomi

- Kg
- Kg
- Kg tapt
- Kg solgt
- Kroner

Alt henger sammen,
men hva er viktigst?

Ulik vekting for:
- ulike bruksformål
- ulike typer kvaliteter

Prosjekt: Utvikling av bærekraftsindikatorer for potet

- Budsjettramme: kr 900.000
- Prosjektperiode: 1/1/2024 – 30/6/2026
- Prosjektpartnere: Graminor, NIBIO, NLR
- Prosjekteier: NLR
- Finansiering:
 - Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri (FFL/JA) kr 750.000
 - Graminor: 100.000
 - NLR: 50.000

Takk for meg

👤 Borghild Glorvigen
✉ borghild.glorvigen@nlr.no
☎ +47 94867585

Norsk Landbruksrådgiving SA
nlr.no | nlr@nlr.no

📘 facebook.com/landbruksraadgiving
📷 instagram.com/landbruksraadgiving

